

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Ajankohtaista säädösvalmistelusta: asiakastietolain muutokset

Anna Sandberg
Erityisasiantuntija
15.11.2023

Asiakastietolain voimaantulo ja muutosten valmistelu

- Uusi asiakastietolaki (703/2023) voimaan 1.1.2024
- Hallitusohjelmassa kirjaus, joka edellyttää arvioimaan asiakastietolain kustannusvaikutuksia ja tarvittavilta osin siirtämään voimaantuloa (Mahdollistava lainsäädäntö, s.40)
 - Syksyn aikana käyty keskustelua hyvinvointialueiden kanssa kustannusvaikutuksista ja muutostarpeista esim. sosiaalihuollon Kanta-liittymisen siirtymäaikoihin
 - Liittymisen toteuttaminen uusilla tietojärjestelmillä, joiden hankintaprosessit vielä kesken
- Valmisteltu HE-luonnos muutoksista siirtymäaikoihin, samalla eräitä muita muutoksia, lähinnä tarkennuksia ja teknisluonteisia korjauksia
- Tavoitteena saada HE-luonnos lausuntokierrokselle joulukuussa 2023, lausuntoaikaa 8 viikkoa
- HE-eduskunnan käsiteltäväksi arviolta 3/2024

Esitettävät siirtymäaikojen muutokset

- Sosiaalihuollon Kanta-liittymisen sekä iäkkäiden palveluissa kirjattavien tietojen tallentamisen määräajan muuttaminen: liittymisvelvoite 3/2025, iäkkäiden palvelutehtävän tallentaminen 9/2025
 - Myös luovutusilmoitusten tallentamiseen ja luovutusluvan hyödyntämiseen samat siirtymäajat
 - Huom! Muita tallennusvelvoitteiden määräaikoja ei esitetä siirrettäväksi
- Muita siirtymäaikojen muutoksia:
 - Sosiaalihuollon uusi tiedonsaantioikeus sosiaalihuollon järjestämistä ja toteuttamista varten reseptikeskukseen lääkityslistan käyttöönoton aikataulussa (viimeistään 11/2027)
 - Omätietovarannon puolesta asiointi 9/2025

Siirtymäaajoista – terveydenhuollon uudet kiellot

- Huom! Terveydenhuollon uusien kieltojen siirtymäaika 1.1.2024 – tähän ei olla esittämässä muutosta
 - Ns. kaiken kiello, työterveyshuollon kiello
 - Uusien kieltojen tallentaminen, mutta myös huomiointi paikallisissa luovutuksissa jos asiakas tehnyt kiellon Omakannan kautta
 - Uudenlaiset kiellot voitava huomioida tehtäessä luovutuksia luovutusluvan perusteella + Uudenmaan erilliskäytössä
 - Luovuttaminen mahdollista myös tietosuoja-asetuksen/julkisuuslain mukaisen suostumuksen perusteella, jos luovutusluvan ja kieltojen toteutusta ei ole

Muita muutoksia, tarkennuksia ja korjauksia

- Muita keskeisiä muutoehdotuksia mm.
 - Palvelunantajan määritelmä (yritysmuotoiset yksityiset toimijat)
 - Lähetteen ja hoitopalautteen luovuttaminen potilaan kanssa sovitulle palvelunantajalle
 - Tiedonsaantioikeuden toteuttaminen palvelunantajan käytössä olevan tietojärjestelmän avulla
 - Terveystieteiden tutkimuskeskuksen tiedonsaantioikeus Kelan sosiaaliturvaetuuustietoihin

Suunnitelma asiakastietolain kehittämisestä kokonaisuutena hallituskauden aikana

- Ensimmäisessä vaiheessa kiireelliset muutokset kuten siirtymäaikojen tarkistukset sekä teknisluonteisia korjauksia ja pienimuotoisia tarkennuksia
- Seuraavassa vaiheessa jatketaan asiakastietolain sisällöllistä kehittämistä, esim.
 - jatketaan sote-integraatiota tukevan sääntelyä kehittämistä esim. mahdolliset yhteiset tiedot ja asiakirjat
 - tiedonkulku soten ja muiden viranomaisten ja tahojen välillä
 - uuden teknologian hyödyntämisen mahdollistaminen
- Jatkokehitys kytkettävä sote-palveluita koskevan lainsäädännön kehittämiseen

Asetus asiakastietojen käsittelystä lausuntokierroksella

- Uusi asiakastietolaki edellyttää asetustasoista sääntelyä
 - Käyttöoikeuksista
 - Sosiaali- ja terveydenhuollon välisen luovutusluvan kohdentamisesta
 - Erityissuojattavista potilastiedoista
- Asetusluonnos lausuntokierroksella 3.11.2023-12.1.2024 (Lausuntopalvelussa)

Kiitos!

Sosiaali- ja
terveysministeriö